

16:e sön. eft. Trefaldighet – 2018 – LARS BORGSTRÖM (LFS)

Tekster: Salme 91; Job 5:17-27, Efes 3:13-21; Luk 7:11-17

Jesus konfronteras i dagens evangelium med döden. Döden är oundviklig här på jorden. Vi ska alla en gång dö om det inte är så att Jesus kommer tillbaka under vår livtid. Hans Brorson skriver i en av sina mest kända psalmer: "Jag går mot döden, var jag går, Kan aldrig säker vara. För varje timma klockan slår, Jag svävar i dödsfara. Ett enda andetag, Slut är min levnads dag, Och jag i evigheten står. Jag går mot döden, var jag går" (*Luthersk Psalmbok* 705:3).

Det hör till livets villkor här på jorden, att alltid leva under hotet från vår fiende döden. Tillvaron på jorden kan liknas vid ett stort rullband som hastigt transporterar människorna mot den oundvikliga döden. Varje dag dör hundratals människor bara i vårt land. Rullbandet rullar vidare och för fram nya människor till kanten, till livets rand, och så trillar de ned i dödens avgrund. Ibland sker det stora olyckor, ibland råkar länder i krig med varandra, och plötsligt faller stora sjok av människor över kanten.

Vi har alla en nummerlapp som talar om när det är vår tur. Vi vet inte numret på den lappen, det är bara Gud som vet det. När olyckor, sjukdomsepidemier, svält eller krig drabbar rasslar det till ordentligt i nummerräkaren och vårt eget, personliga nummer har plötsligt kommit åtskilligt närmare. Ibland går det mycket snabbt, ibland långsammare, men hela tiden tickar nummerräkaren fram nya nummer. "Jag går mot döden, var jag går".

Sorgetåget i Nain

I dagens evangelium möter vi en sorgeprocession. Just som Jesus, Hans lärjungar och mycket folk som följde dem närmade sig staden Nain mötte de ett begravningsståg som kom ut ur stadsporten. Det var en mor som var på väg till begravningsplatsen, och mycket folk från staden följde med henne. Hon var änka, hon hade tidigare tvingats begrava sin man och nu skulle hon begrava sin ende son, eller sin *enfödde* son, som det ordagrant står i grundtexten. Detta dystra sorgetåg ger verkligen konkretion åt det som sades inledningsvis, att tillvaron här på jorden obönhörligt skrider fram mot dödens avgrund och graven.

Denna dag var det en ung man som skulle begravas. Att människor måste dö var inte någon nyhet för änkan eller någon annan. Det visste de av erfarenhet och i lagen, *torah*, som de hört sedan barnsben, står det att människan ska vända åter till jorden (1 Mos. 3:19). Ändå innebär varje dödsfall ett sorgligt avsked. Men detta dödsfall var extra tungt och ömmande. Änkan hade nu ingen som kunde försörja henne. Det är svårt att tänka sig att någon begravningsprocession vandrat fram med tyngre steg än änkans. Det var ett dödens tåg som drog ut genom Nains stadspört. Den stackars änkan tyckte sig säkert själv färdig för graven. Vad hade hon nu att leva för? Ensam var hon i världen och enligt känsla och förnuft även övergiven av Gud.

Hela världens dödståg mot helvetet

I denna predikans inledning nämndes ett stort rullband som för människorna fram till dödens tröskel och däröver. Det finns ingen människa som klarar sig undan, alla är med på rullbandet. För det stora flertalet människor är detta rullband också liktydigt med den breda vägen, den som de många vandrar fram på under sin resa mot fördärvet (Matt. 7:13).

I min ägo har jag ett fotografi av en tavla som hänger i en liten evangelisk kyrka i Slovakien. Bilden föreställer en bred asfalterad väg som går genom en neonupplust storstad. I nattmörkret lyser stadens alla lockskyltar med starka, iögonfallande färger. Längs vägen finns även en stor katedral och andra mindre kyrkobyggnader, där kanske allmänreligiösa floskler predikas (vad vet jag?). Människorna som vandrar fram på den breda vägen är säkert sinsemellan ganska olika. En del kastar sig helhjärtat in i nattklubbarnas nöjen och förlösar sin själ som den förlorade sonen i det främmande landet (Luk. 15:13–15). Andra kan vara hyggliga medborgare, skötsamma och pliktrogna. Ytterligare andra kan besöka stadens stora katedral eller någon av de mindre kyrkorna och uppvisa ett yttre sken av fromhet. Sinsemellan kan människorna alltså vara mycket olika, men allesamman vandrar de fram på den breda vägen.

På mitt fotografi ser man också var den breda vägen slutar. Den leder fram till en avgrund. Därnere ser man det fruktansvärda eldhavet. Det kusligaste av allt är att man även ser människor handlöst falla över kanten och slukas av helveteselden.

Fotografiet visar den förskräckliga verklighet som är dold för mänskligt öga – den verklighet som också Bibeln uppenbarar – att hela den bortvända världen är på väg mot evig olycka. Ända sedan syndafallet är mänskligheten syndfull och nedtryckt av en sådan syndaskuld att hon aldrig i evighet kan bli kvitt den. Syndens lön är döden (1 Mos. 2:17, Rom. 6:23). Synden består inte först och främst i

yttre saker som mord, otukt och annat sådant. Även människor som inte begått sådana synder dör ju. Till och med de små barnen i vaggan kan dö, och de har inte begått några yttre verksynder. Men syndens lön är döden, och därför, eftersom även spädbarn dör, förstår vi att synden sitter mycket djupare i människonaturen än i yttre gärningar. Inte bara de små barnen, utan också stora heliga och profeter måste dö. Syndiga gärningar är bara yttre symptom på det gudsfientliga, självälskande människohjärtat.

Alla världens barn är blinda för Guds vrede och det förskräckliga slutet i expressfart far fram mot. Och t.o.m. Guds barn tänker sällan på tragiken i detta. Vem tänker t.ex. på att det i natt var hundratals svenskar som föll över evighetens gräns? De gick och lade sig som vi andra igår kväll, men de vaknade inte med oss i morse. De allra flesta av dem var oomvända. De hade under sin levnad vandrat fram på den breda vägen, och nu är de i helvetet. Varje dag regnar det ned hundratals svenska själar i helvetet.

Detta var en lång utveckling om hela världens dödståg mot helvetet. Sorgeprocessionen som strömmade ut ur Nains stadsport på väg mot den öppna graven gav upphov till den utvecklingen. Men nu tillbaka till Nain. Där tågade inte bara en begravningsprocession, utan även ett annat tåg uppenbarade sig och kom dödens procession till mötes. Det andra tåget var livets tåg som leddes av ingen annan än livets Furste själv.

Livets tåg bryter av dödens procession

Det fanns mänskligt sett inte något hopp för änkan. Det fanns inte heller något hopp för hennes son. Allt var bara död och mörker. Hennes enfödde son låg på likbåren. Men så kom en annan enfödd Son, Guds Son, och allt förvandlades. Han såg änkan och förbarmade sig över henne. Han sade till den förtvivlade: "Gråt inte" (v 13). Så gick Han fram och rörde vid båren och sade sitt allsmåttiga: "Unge man, jag säger dig: Stå upp!" (v 14). Då, genom Jesu mäktiga Ord, blev allt nytt, ljusst och underbart. Pojken fick liv igen och började tala!

Detta underverk förebildar i viss mån Jesu egen uppståndelse. När det står att Jesus förbarmade sig över modern som förlorat sin enfödde son, är det nog så att den allvetande Jesus även tänkte framåt på sin egen mor Maria, som också inom kort skulle mista sin Son, se Honom spikas fast på ett kors (Joh. 19:25).

Jesus är livets Furste som har makt över själva döden. Han visade detta föregripande med änkans son, med synagogföreståndaren Jairus dotter (Mark. 5:41–42), med Lasarus (Joh. 11:43–44) och med andra. Framför allt visade Han det sedan på sig själv, då Han i graven tog sitt liv tillbaka (Joh. 10:18). Genom Jesu egen död och uppståndelse har synden och döden besegrats. Synden, den fördömmelsevärda som satte oss alla på förbannelsens dödståg mot helvetet, är betald och borttagen. Dödens svalg är överbryggat av Jesu kors. På fotografiet jag nämnde tidigare finns det en bro över avgrundsdjupet och eldhavet. Bron är Kristi kors som ligger utsträckt ända över till andra sidan, till det himmelska Jerusalem. Inte många åt gången, inte klungvis som världens barn, utan en och en vandrar några över denna bro och blir på så sätt bärgade till andra sidan.

Men också de som nu vandrar fram på den breda vägen kan komma till himlen. Det är fortfarande möjligt att en spårväxling sker. Det inträffar när Jesus hejdar en människa som är på väg mot den eviga döden och säger henne som till den unge mannen: "Jag säger dig, stå upp!" Sådant händer eftersom vi ännu lever under nådens tid, när "de döda ska höra Guds Sons röst, och de som hör den ska få liv" (Joh. 5:25). Det är ett ännu större under när en människa väcks upp ur den andliga döden och förs in på livets väg, än när en kroppsligt död människa får liv, börjar röra sig, andas och talar igen.

Här i tiden, i den yttre, konkreta verkligheten som vi kan se och känna med våra sinnen, vandrar alla människor om varandra på samma gator i det jordiska samhället på väg till kyrkogården. Men i verkligheten, i den *verkliga*, den andliga verkligheten, den som mitt fotografi avslöjar, och som vi kan läsa om i våra biblar, vandrar visserligen den stora massan på en tröstlös väg mot evigt fördärv, men några evighetsvandrare har fått den dystra och hopplösa vandringen förvandlad till en salighetens väg. De är med på livets segertåg, som i Jesu efterföljd leder till det eviga livet i himlen.

Då behöver de inte bara sjunga "Jag går mot döden, var jag går". Den versen är visserligen sann när det gäller deras fysiska kroppar, som för en tid får läggas i gravens vila inför uppståndelsens saliga morgon. Men ännu sannare är den fortsättning på Brorsons psalm, som de får stämma in i:

"Jag går med Jesus, var jag går, Han vandrar vid min sida. Han läker mig med sina sår Och hjälper mig att strida. Om allt går mig emot: Där Jesus satt sin fot, Där följer jag i Jesu spår. Jag går med Jesus, var jag går. // Jag går till himlen var jag går. Så frukta ej, mitt hjärta. I himlen du en ände får På all din nöd och smärta. All världens lust och prål, Är ej min längtans mål. All världens skatter jag försmår, Jag går till himlen, var jag går" (Luthersk psalmbok 705:5–6).

Amen.